

Ysgolion arbennig annibynnol

Yn gyffredinol, mae ysgolion arbennig annibynnol yn darparu lefelau uchel o **ofal, cymorth ac arweiniad**. Maent yn mynd i'r afael ag anghenion mwyaf cymhleth disgyblion unigol hyd yn oed ac yn meithrin **lles** yn effeithiol.

Beth sy'n mynd yn dda

- At ei gilydd, mae ysgolion arbennig annibynnol yn darparu ethos cynhwysol a gofalgwr i'w disgyblion.
- Lle caiff cymorth ei gynllunio'n ofalus, mae hyn yn galluogi disgyblion i feithrin agweddau cadarnhaol a dod yn ddysgwyr llwyddiannus.
- Mae disgyblion yn gwneud cynnydd da yn eu dysgu a lles pan mae gan staff ddealltwriaeth gref o anghenion eu disgyblion a lle mae dulliau therapiwtig wedi'u cydlynu'n dda.
- Lle mae staff yn dilyn gweithdrefnau diogelu'n agos ac arweinwyr yn monitro'r rhain yn drylwyr, mae diwylliant cryf o ddiogelu.

Beth sydd angen ei wella

- Nid yw dulliau therapiwtig yn cael eu cydlynu'n ddigon da bob tro i fodloni anghenion disgyblion a staff.
- Mae gan ychydig o ddisgyblion bresenoldeb gwael yn gyson ac mae hyn yn cyfyngu ar eu cynnydd.
- Nid yw arweinwyr yn monitro gweithdrefnau diogelu'n ddigon trylwyr ym mhob ysgol.

At ei gilydd, mae ysgolion yn darparu ystod eang o **brofiadau dysgu** a dulliau addysgu sy'n hyrwyddo **cynnydd disgyblion mewn dysgu a lles**.

Beth sy'n mynd yn dda

- Yn gyffredinol, mae ysgolion wedi addasu eu cwricwlwm yn dda i fodloni'r heriau diweddar ac maent yn dechrau ailsefydlu partneriaethau i ymestyn cyfleoedd dysgu i ddisgyblion.
- Mae gan y cwricwlwm ffocws cryf ar addysg bersonol, gymdeithasol ac iechyd yn gyson ac mae'n paratoi disgyblion yn dda ar gyfer bywyd fel oedolion.
- Lle mae addysgu'n gryf, mae athrawon yn cynllunio gweithgareddau difyr sy'n cyfateb yn dda i alluoedd a diddordebau disgyblion.

Beth sydd angen ei wella

- Mae prinder cyfleoedd i ddisgyblion ddysgu am bynciau pwysig, fel aflonyddu rhywiol, radicaleiddio a cham-fanteisio.
- Nid yw addysgu'n cysylltu'n ddigon da â galluoedd disgyblion bob tro nac yn cynnwys cyfleoedd am ddilyniant.
- Nid oes gan staff ddigon o wybodaeth a phrofiad o weithio gyda disgyblion ag ADY bob tro.

Mae **arweinwyr** yn parhau i fod yn wydn ac yn hyblyg wrth iddynt ailadeiladu ar ôl y pandemig a chynllunio ar gyfer gwelliant.

Beth sy'n mynd yn dda

- Mae arweinwyr wedi dangos ymrwymiad a gwydnwch sylweddol o ran sicrhau bod eu hysgolion yn aros ar agor yn ystod y rhan fwyaf o'r pandemig.
- Yn aml, darparodd arweinwyr reolaeth a goruchwyliaeth effeithiol o waith yr ysgol o ddydd i ddydd yn ystod y pandemig.
- Lle mae ysgolion yn gwneud cynnydd cryf yn erbyn argymhellion Estyn, mae arweinwyr yn parhau i gynnal cyfeiriad strategol clir, gan sicrhau dysgu proffesiynol effeithiol a gweithgarwch buddiol o ran gwella'r ysgol.

Beth sydd angen ei wella

- [Nid yw arweinyddiaeth strategol yn effeithiol yn yr ysgolion hynny lle mae sicrhau ansawdd yn ymwneud yn fwy â chydymffurfio a lle nad yw cynllunio gwelliant yn ddigon manwl.](#)
- Mae dysgu proffesiynol yn llai effeithiol pan nad yw'n canolbwyntio ar fedrau craidd addysgu, cynorthwyo disgyblion ag anghenion cymhleth neu rôl staff cymorth dysgu.
- Mae arweinwyr yn ei chael yn heriol recriwtio a chadw staff cymorth dysgu â phrofiad a chymwysterau addas.